

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Ульянова Галина Олексіївна, Ульянов Олексій Іванович СВОБОДА ТВОРЧОСТІ ТА ЇЇ ЗМІСТ	657
Бааджи Наталія Пилипівна РОЛЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК У ЦИФРОВОМУ МАРКЕТИНГУ	659
Галунова Лариса Ігорівна ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (НЕЙРОМЕРЕЖ) У ПРАВОВІЙ СФЕРІ	661
Ennan Ruslan LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE EUROPEAN UNION	664
Кирилюк Алла Володимирівна ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕРНЕТ-ПРАВОВІДНОСИН	667
Кравченко Олександр Миколайович КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ТА КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....	670
Бугаєць Альона Сергіївна РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗАСОБАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ...	673
Височин Дмитро Олександрович ПАРАЛЕЛЬНИЙ ІМПОРТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ	675
Hrytseniuk Vladyslav, Golovatyuk Ivan THE PROBLEM OF IDENTIFYING INTERNET USERS	676
Козир Олександр Олександрович ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАЦЬКОГО КОНТЕНТУ	678
Ларіонов Владислав Сергійович ПРАВОВА ОХОРОНА ТВОРІВ, СТВОРЕНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ.....	680
Шендрік Ірина Сергіївна ПРИРОДА ТА СУТНІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ЯК ОБ'ЄКТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ.....	683

СЕКЦІЯ 16. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Подцерковний Олег Петрович ЩОДО НАГАЛЬНИХ КРОКІВ УСУНЕННЯ ОКРЕМИХ ПЕРЕШКОД ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ В УКРАЇНІ	685
Будурова Ганна Миколаївна НОВЕЛИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	687
Войнарівський Микола Миколайович ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПОЗИЧЕННЯ ДОСВІДУ НІМЕЧЧИНИ ПРИ ВДОСКОНАЛЕННІ АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ В УКРАЇНІ.....	690
Добровольська Володимира Володимирівна ЩОДО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	692
Згама Антоніна Олександрівна ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ: ШЛЯХ ДО СПРАВЕДЛИВОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО СУДОЧИНСТВА .	694
Квасніцька Ольга Олексіївна ДО ПИТАННЯ ПРЕДМЕТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОГО ПРАВА	696
Попелюк Вадим Павлович ЩОДО ВПЛИВУ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОГО ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛА “Є-ОСЕЛЯ” НА ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ	699
Бабалунга Олесь Михайлович МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	701
Велєв Іван Іванович ЩОДО АДВОКАТСЬКОГО ГОНОРАРУ У ГОСПОДАРСЬКМУ ПРОЦЕСІ.....	703
Зарічанський Григорій Віталійович СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРИПТОБІРЖ ТА ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТИ.....	705
Ковалевич Ігор Ігорович ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КРИПТОВАЛЮТИ	707
Кубрак Гліб Олегович МІСЦЕ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МСБ В ДЕРЖАВНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ПРАВОВІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	709
Ляховецький Олександр Олександрович ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ	712
Попович Павло Олександрович ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ПРИТРИМАННЯ ЯК ГАРАНТІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У СФЕРІ ЗЕД(В УМОВАХ ЕВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ)	714

the legal relationship are often uncertain for each other. The practical relevance of the problem of user identification is due to the fact that in legal practice it is necessary either to make sure that legal relations arise with a certain subject (regulatory legal relations), or to establish such a subject (protective legal relations).

For example, in the case of concluding an agreement with a user via the Internet within the framework of any Internet service, there is often a need to ensure with a sufficient degree of certainty that the agreement is concluded with a certain person. For this, various verification tools can be used – confirmation via an email sent by the user to an email address, via an SMS message sent to the phone number specified by the user, etc.

The degree of reliability of verification of each of these methods, as a rule, depends on already established legally significant ideas about existing presumptions and fictions, and is rarely “absolute” (i.e. in the same sense as a handwritten signature on paper when presenting a document, identification) reliable.

Methods for verifying Internet users in the context of the problem of their identification largely depend on the level of technology development, and often the emergence of new, more reliable methods “triggers” a set of new problems that also require resolution.

Thus, the use of fingerprints on individual devices (for example iPhone) develops the problem of user identification into the problem of collecting, processing and protecting biometric personal data. Currently, the problem of user identification is being developed at the level of legal norms governing electronic signatures and personal data. In this context, an electronic signature acts primarily as a way to verify an Internet user and allows him to be relatively (depending on the type of electronic signature) reliably identified. In addition, certain technologies used in electronic signatures often make it possible to confirm that no changes were made to the electronic document after it was signed with an electronic signature. Legal regulation of personal data should also be considered in the context of the systemic problem of user identification.

At the same time, legislation on personal data often approaches this problem not from the side of the subject of legal relations on the Internet, but from the side of a specific user who can act as such a subject in online interaction. A key component of the legislation on personal data is the definition of personal data itself, which must contain scientifically based approaches to what set of data allows the subject to be identified and, accordingly, considered as personal.

At the level of self-regulation in general, resolving the systemic problem of user identification is also developing in the direction of improving mechanisms and approaches to user verification using information technology.

Keywords: network, Internet, verification, user identification, personal data.

Ключові слова: мережа, Інтернет, верифікація, ідентифікація користувача, персональні дані.

Козир Олександр Олександрович

Національний університет «Одеська юридична академія»,

аспірант кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції,

асистент кафедри журналістики

ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАЦЬКОГО КОНТЕНТУ

В сучасних умовах одним із поширених джерел інформації виступає користувацький контент. Розвиток соціальних мереж, а також формування сучасної блогосфери обумовили поширення в мережі інформації користувачами, яка набула масового характеру. Інформація, розміщена користувачами мережі Інтернет в окремих випадках за своєю змістовністю, актуальністю та переглядом не поступається інформації, яка розміщена на сторінках офіційних

Інтернет -медіа. Принцип поширення інформації «від користувача – до користувача» викликає більшу довіру користувачів, що збільшує кількість переглядів, підписників та коментарів. Такий попит на контент в свою чергу привертає увагу офіційних сучасних медіа, які запозичують інформацію користувацького контенту з метою подальшого опрацювання, проведення більш розгорнутих журналістських розслідувань та висвітлення на власних сторінках в мережі.

З прийняттям Закону України «Про медіа» на законодавчому рівні закріплено визначення категорії «користувацьке відео», під яким розуміється – «сукупність рухомих зображень зі звуком або без звуку, що складає окрему одиницю незалежно від тривалості, була створена користувачем та завантажена ним або іншим користувачем на платформу спільного доступу до відео» [1].

Разом з тим користувацьке відео представляє лише один з елементів користувацького контенту. За своїм змістом користувацький контент може складатись з: текстових файлів, фотографічних та художніх творів, користувацького відео, аудіо, музичних файлів або їх поєднання.

Враховуючи, що користувацький контент набув широкої популярності як серед користувачів мережі Інтернет, так і серед засобів масової інформації, суб'єктів господарювання, особливої актуальності набуває питання щодо визначення його особливостей, різновидів як передумови розробки ефективних механізмів захисту прав та інтересів їх авторів.

Як зазначає С. В. Коваль, однією з найпомітніших трансформацій не лише на світовому, усеукраїнському, але й на місцевому телебаченні є поява в новинних програмах інформації, створеної не журналістами, а користувачами. Джерелами користувацького контенту, використаного місцевим телебаченням, слугують сюжети, що містять коментарі, дані, зображення або відео із соціальних мереж і власне акаунти людей, які своїми повідомленнями створюють інформаційні приводи або деталізують уже готові журналістські матеріали [2, с.49].

Досліджуючи користувацький контент, О. Сухомлин виділяє його відмінності серед яких:

- «міжособистісна комунікація (на противагу масовій комунікації)»;
- «особистий або вузькогруповий характер інформації (на противагу суспільно значущому характерові)»;
- «активна громадянська позиція, самомотивація, особиста зацікавленість (на противагу редакційному завданню)»;
- «обмежене охоплення, але активної аудиторії (широка аудиторія, проте пасивна)»;
- «відсутність фінансової зацікавленості (виконання посадових обов'язків)»;
- «відсутність професійних стандартів, відповідальності, вільне мовне кодування, висока емоційна включеність (на противагу фаховій відповідальності, у тому числі і юридичні, професійні стандарти)» [3, с. 161].

Важливою відмінністю користувацького контенту, на нашу думку, є певна особливість, а іноді й унікальність інформації, яка становить його змістовне наповнення. Обумовлено це тим, що користувацький контент як першоджерело може поширювати інформацію, яка відома лише його автору (особливо, якщо мова йде про відомих, публічних осіб), з місця подій або щодо подій, які лише відбулись (якщо представники офіційних медіа не перебували на місці події) тощо.

На думку М. Осюхіна, використовуючи контент користувачів у власних медійних продуктах, журналісти отримують низку переваг, серед них: унікальна та ексклюзивна інформація, яку журналіст не може одержати сам (наприклад, фото та відео з місця спонтанної події – аварія, катастрофа, теракт тощо, учасниками чи очевидцями яких були користувачі ЗМІ); пропозиції щодо інформаційних приводів, героїв програм та сюжетів, які журналісти не могли б знайти самостійно; встановлення зв'язку між аудиторією та ЗМІ, забезпечення постійного кола активних глядачів, слухачів, читачів [4, с.72].

Наведені переваги використання користувацького контенту засобами масової інформації також підкреслюють такі його переваги як унікальність та наявність сформованої аудиторії

користувачів. Такі ж ознаки в цілому можуть бути властиві й відомим сучасним засобам масової інформації, однак для користувацького відео, яке не має офіційного статусу медіа це важлива риса, яка підкреслює його унікальність та затребуваність на сучасному ринку медійних послуг.

Роль професійних журналістів сьогодні змінюється. В цьому контексті Т. Василюк зазначає, що до безпосередніх обов'язків медійника все частіше додається відбір та подача готової продукції користувачів, опрацювання матеріалів з інших джерел інформації. Власне сьогодні до професійних вмінь входить ще до- і післятекстова комунікація з читачами, вміння спонукати їх до висловлювання думок, написання ними власних матеріалів (коментарів), провідні медіа займають активну позицію щодо вивчення своєї аудиторії [5, с.361].

Наведена характеристика сучасного професійного журналіста також підкреслює, що в умовах сьогодення користувацький контент вирізняється своєю унікальністю і є самостійним джерелом інформації.

Таким чином користувацький контент як самостійне джерело інформації має свої особливості обумовлені правовим статусом його авторів, змістом, формою та джерелами поширення.

Список використаних джерел

1. Про медіа : Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20>
2. Коваль С. В. Практика залучення користувацького контенту регіональними медіа. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*. 2017. Vol. 19. P. 47–50. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/550652.pdf>
3. Сухомлин О. UGC (USER-GENERATED CONTENT) у журналістському полі. *Образ*. 2016. № 1. С. 159–164. URL: http://journlib.univ.kiev.ua/obraz/Obraz_2015_16_1.pdf
4. Осюхіна М. Використання контенту користувачів (UGC) в українських телевізійних новинах: види, частота, особливості подачі. *Образ*. 2016. № 4 (22). С. 69–77.
5. Василюк Т. Аудиторія як автор інформації: роль користувачів у створенні контенту. *Вісник Львівського університету*. Серія : Журналістика. 2019. Вип. 45. С. 360–366.

Ключові слова: медіа, користувацький контент, журналіст, інформація.

Keywords: media, user-generated content, journalist, information.

Ларіонов Владислав Сергійович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції*

ПРАВОВА ОХОРОНА ТВОРІВ, СТВОРЕНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Вік цифрових технологій та інтернету докорінно змінив життя нашого суспільства. Те, що кілька десятиліть тому вважалося інновацією або предметом розкоші, сьогодні є частиною повсякденного існування. Однією із таких технологій, що за останні декілька років стрімко увірвалась у наше життя, є штучний інтелект (далі – ШІ).

Цифрові технології створюють нову реальність: цифрову економіку, цифровий кіберпростір. Цифрові технології формують нове середовище, в якому має діяти право. Цифрові технології висувають свої умови, до яких необхідно адаптувати інститути права. Формування принципово нового середовища з урахуванням сучасних цифрових технологій істотно